

Matas s'apunta a la idea de l'euroregió

La reunió (Barcelona, 19 de juliol) entre els governs de Catalunya i Balears serví perquè el president illenc es mostràs partidari de l'euroregió. En la resta de temes, de perfil baix, no hi hagué cap acord de profunditat. L'idioma va ser absent de la reunió.

No se li pot negar capacitat de sorprendre, al president balear. El dilluns 19 de juliol assegurava que Balears se sumaria a l'euroregió plantejada per Pasqual Maragall després d'haver dit durant un any llarg, entre d'altres *minúcies*, que era "inconstitucional", que representava "el pas-sat", que significava "anar cap enrere" o com un intent català "d'Anschluss" a les Balears. Cal recordar que això significa, històricament, l'annexió d'Àustria per part de l'Alemanya nazi. A més, només feia una setmana que Matas, juntament amb els presidents valencià, Francesc Camps, i la madrilenya, Esperanza Aguirre, havien creat "l'eix de la prosperitat", tal com definiren la col·laboració estratègica entre els tres governs, acte durant el qual les referències el·líptiques crítiques i negatives cap a l'euroregió foren contínues. El fet, emperò, és que totes les al·lusions despectives que ha acaramullat Matas contra aquest projecte s'han esvaït ara de sobte. A la conferència de premsa que va oferir el dilluns dia 19, acompanyat de Maragall, qualificà la idea de "bona" perquè ens obrirà "camps de connexió mutus". Tots dos presidents van fugir de concretar res sobre el que hipotèticament podria ser l'euroregió conjunta. Però quedà clar el suport polític de Matas al concepte genèric.

Com s'entén tan radical canvi, de negre a blanc i d'avui per demà? Doncs, a Palma, ningú no l'entén. Tot i així, l'oposició el saluda, si bé s'intenta curar en salut manifestant els dubtes sobre les intencions finals de Matas, que caldrà veure arribat el moment de concretar en quelcom pràctic l'euroregió. El PP no para

d'insistir a dir que l'acord és bo mentre es faci "d'igual a igual". Per saber què vol dir això s'han de consultar els oracles mediàtics conservadors oficialistes, que intenten justificar desesperadament la sobtada conversió a partir d'una suposada "rectificació" de Maragall, en el sentit que abans volia "la imposició" i ara accepta "la igualtat" entre Catalunya i Balears. Val a dir que des que Maragall plantejà la idea, mai no ha parlat de res que hagi permès a ningú entendre la qüestió des d'aquest vessant. Tant és, s'ho inventaren com a excusa que servia tant per a justificar que Matas rebutjàs l'euroregió com per a explicar per què insultava el Govern del tripartit, quan l'acusava, indirectament, de voler fer el mateix amb Balears que els nazis amb Àustria. Una clara invenció instrumental contra el tripartit que ara, paradoxalment, els serveix, als mateixos, per a veure una "rectificació" sobre allò que mai no existí.

Potser el viratge de discurs pren més sentit si s'analitza sota el prisma de la necessitat de Matas de canviar de tàctica d'imatge. Fins a les eleccions generals, tot consistia a moure a la crispació amb qualsevol excusa —carreteres, llengua, relacions amb Catalunya...— perquè tenia la convicció que Madrid continuaria essent del PP, però ara, essent del PSOE, per ventura convé reorientar la tàctica i substituir el "sense complexos" que tant li agradava per la imatge de "diàleg i negociació", que és el que repeteix cada dos per tres. En aquest cas, no l'interessaria tant l'euroregió per ella mateixa com aparentar que no s'hi oposa. D'alguna manera seria el mateix que s'apunta com a resposta a la nova situació lingüística: ja no

hi ha intents de crispació, sinó de fer veure que dialoga, tot i que tampoc no es pot dir que hi ha hagut cap rectificació profunda, com denuncià l'Obra Cultural Balear (OCB) la setmana passada. En fi, s'haurà d'esperar uns mesos per confirmar que es tracta d'un canvi purament tàctic. De moment, el que compta és la constatació del sobtat, inesperat i espectacular viratge. Si més no formal.

Acords. Euroregió al marge, la trobada entre els dos executius va ser cordial, almenys així s'ha volgut reflectir oficialment. Tot i que, per sota, les *pastilles* anònimes a la secció d'opinió de la premsa de Palma es refereixen a la "mala impressió" que causà en la delegació governamental balear el conseller en cap, Josep Bargalló, d'ERC. Amb més o manco cordialitat, la reunió serví per a establir alguns acords que, tot sigui dit, no són de gaire profunditat política.

De fet, el que potser té més pes ideològic i polític és l'absència a l'ordre del dia de la lingüística. Com va avaluar, molt negativament, l'OCB, va ser la primera vegada en onze anys llargs de trobades bilaterals que el català ni tan sols va ser considerat com a motiu d'intercanvi d'informació o opinió i encara menys de potencial motiu d'acords. No hi hagué voluntat de col·laborar en aquest tema que, sembla, s'ha esvaït de les relacions entre els dos governs. Tampoc no es tractà l'Institut Ramon Llull, ja que Matas reiterà com a "irreversible" la separació.

Els dos consellers de Cultura, Francesc Fiol i Catalina Mieras, desplegaron els millors somriures per oblidar passats enfrontaments i acordaren cofinançar la continuïtat de la Trobada Internacional de Científics; col·laborar en traduccions a l'anglès d'alguns clàssics de la literatura en català; estudiar la col·laboració en l'Any Miró; intercanviar-se informació per elaborar els catàlegs d'espectacles que fan a cada territori; organitzar conjuntament el CL aniversari de Costa i Llobera i d'Alcover, així com mirar d'estudiar la projecció conjunta de la cultura catalana a l'exterior, al mateix temps que s'anunciava, amb nítida concreció, que no col·laboraran a la Fira de Guadalajara (Mèxic), on el català serà la llengua con-

Els presidents balear i català, en la conferència de premsa del passat dilluns 19 de juliol. Una cimera de baix contingut polític amb una rectificació radical de Matas: ara vol l'euroregió.

vidada, ja que hi assistiran cada un pel seu compte.

D'altra banda, tampoc en la qüestió de les televisions autonòmiques arribaren a cap acord important. Simplement van informar que les comissions tècniques mixtes entre els dos governs i els dos ens de ràdio i televisió continuen treballant per concretar el conveni subscrit el dia 7 de maig a Palma entre Maragall i Matas; i, això sí, que ja és previst el sistema pel qual l'IB3 (TV balear) podia sintonitzar-se en un 65% del territori català.

Els consellers responsables de Turisme, Joan Flaquer i Pere Esteva, parlaren una mica de tot, sobretot del "tot inclòs", que consideraren un "problema" al qual cal buscar una solució, sense més precisions. És paradoxal, aquesta identificació terminològica sobre el fenomen, ja que a Balears Flaquer no ha definit mai com un "problema" el "tot inclòs", i encara que al Parlament l'oposició reiteradament li ha demanat actuacions per intentar solucionar-lo, sempre ha contestat amb evasives dient que "no s'ha de demonitzar" cap tipus de turisme, com sí que feia, diu ell, el Pacte de Progrés.

Tampoc hi hagué cap acord sobre el cable elèctric que el Govern balear vol que uneixi les Illes amb el continent, que enllaçaria a Vandellòs. El 7 de maig, Maragall donà suport genèric a la idea. Després,

ERC s'hi oposà. El dilluns 19 de juliol es va constatar que no hi ha res concret.

També van parlar de l'entesa d'interessos dels dos governs davant Madrid d'enguà la primera reunió a Palma el gener de 1993 entre els aleshores presidents Gabriel Cañellas i Jordi Pujol. És a dir, el finançament. En onze llargs anys no s'ha plantejat cap acció conjunta: ara, com en totes les altres reunions hagudes, es declararen partidaris de fer front comú davant el Govern de l'estat. Amb els mateixos termes d'acord parlaren d'immigració. I finalment, intercanviaren els dos presidents idees i opinions sobre les reformes estatutàries previstes sense que compartissin el fons. Ambdós valoraren la reunió dels dos equips governamentals, que durà tres hores, de "molt cordial" i mostra de la "normalitat institucional".

El dimecres 21 de juliol l'expresident de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, es desplaçà a Palma en visita privada. En una entrevista que va concedir a un programa de la televisió local Canal-4, va opinar sobre la reunió dels dos governs: "Si no s'han posat d'acord en els assumptes més fàcils, el català, ni el Ramon Llull, com s'avindran en allò molt més difícil i que encara no s'ha concretat, com és l'euroregió?"

Miquel Payeras